JAMIA HAMDARD
CENTRAL LIBRARY NEW DELHI
Acc. 1179
۱۴/۱۱/۸۲

جامعہ ہمدرد
JAMIA HAMDARD
M.S. COLLECTION
قسم المخطوطات

کچند بهار "جواهر الحروف" (ص ۲۳) می‌گوید

JAMIA HAMDARD
قسم المخطوطات

" [حرف دال مهمله] . . . .
بذال معجمه [بدل شود] چون آدر و آذر بالمد چنان
فی الرشیدی، و درین تأمل ست چرا که خود در مقدمه
گفته که ذال معجمه نیز در فارسی نیامده. و تحقیق آنست
که در تعریب بذال معجمه بدل شود چون زمرد و زمرذ
و بسد و بسذ و استاد و استاذ و در فارسی بالعکس
بیاید "

ایضاً ص ۲۶ :—

" حرف ذال معجمه در رشیدی هست که این حرف در فارسی نیامده و آذر که
بفتح ذال شهرت دارد در اصل بضم دال مهمله بوده . . . . . . از اینجاست
که فارسیان ذال معجمه را بدال مهمله قافیه کنند چنانچه مولانا جمال الدین عبد الرزاق
ماخود و اعود را با بود و سود و مانند آن قافیه کرده درین قصیده ؎

از این مقرنس زنگار خورد و دود اندود + مرا بکام بداندیش چند باید بود
گهی ز دولت این بی سبب شوم محروم + گهی بدولت این بی گنه شوم ماخود
همی گریزم ازین قوم چون پری ز آهن + کهی گریزند از من چو دیو از قل اعود ؎

و حکیم سنائی لفظ تعویذ را با لفظ تمهید و عید [!] و میر خسرو لفظ نفاذ
را با شاد و باد و امثال آن ؎

بسم الله آنچه خواهی پیشش تو خسروا نیک +
فرمان دوستان را بر جان نفاد باشد +
درین زمانه که دیو از ضعیفی مردم +
همه سلاح ز لاحول دارد و تعوید

و بعضی که این را حرف فارسی دانند
برای امتیاز آن از دال مهمله ضابطه قرار داده اند که اگر پیش از وی
صحیح ساکن ست مهمله و اگر متحرک یا حرف علت ساکن یا متحرک ست معجمه

DR. ABDUSSATTAR SIDDIQI
COLLECTION.

FORM OF APPLICATION FOR $\frac{\text{ORDINARY}}{\text{6\% PREFERENCE}}$ SHARES

No.

To,

The Directors,

INTERNATIONAL CARRIERS LTD.

32, Rampart, Row, Fort,

BOMBAY.

Gentlemen,

I/We send herewith a sum of Rs.________________ being a deposit of Rs. 5/- per share on________________ Ordinary Shares and/or Rs. 50/- per share on________________ 6% Preference Shares in the abovenamed company and request you to allot me/us the said number of shares on the terms of the Company's Memorandum and Articles of Association and I/We agree to accept the said shares or any smaller number that may be allotted to me/us and to pay the further instalment of Rs. 5/- per Ordinary share and/or Rs. 50/- per Preference share on allotment and I/We authorise you to register me/us as $\frac{\text{holder}}{\text{holders}}$ of the shares allotted to me/us hereunder.

قدوة المحققین خواجه طوس فرماید قطعه آنانکه بفارسی سخن می رانند
در معرض دال ذال را (!) ننشانند + ماقبل وے ار ساکن جز وای بود
دال است وگرنه ذال معجم خوانند و این رباعی اوحدالدین انوری نیز برین
ضابطه دلالت دارد ؎ دستت به سخا چون ید بیضا بنمود + از جود تو بر جهان
جهانی افزود + کس چون تو سخی نه هست و نی خواهد بود + گو قافیه دال شو زهی عالم جود.
لیکن اصح آنست که درین دو مقام مهمله و معجمه هر دو خوانند بلکه افصح بیشتر
قدما مهمله است و مولانا شرف الدین علی یزدی در حلل مطرز آورده که
درین دو مقام موضع اهل فارس بذال معجمه و اهل ما وراء النهر بدال مهمله
حتی که لفظ گذشت و گذرد را نیز بدال مهمله خوانند"

ایضاً ص ۲۹ — "حرف زای معجم ... بجیم تازی بدل شود چون روز و روج ...
و سوز و سوج ... و سوزه و سوجه خشتک جامه و رزه و رجه
بتحریک طناب که رخت بر آن اندازند و پزش و پجش .... و آویزد
آویج و غریفز و غریفج .. بگل و لای و ارز و ارج و اریز و اریج
... و بجیم فارسی چون پزشک و پچشک .... خاقانی ؎
همرنگ زرشک شد سرشکم + بگرفت رگ مجس پچشکم . لبیبی ؎ بر
روی پزشک زن میندیش + چون بوده درست پیشیارت -

FORM OF APPLICATION FOR ORDINARY / 6% PREFERENCE SHARES

DR. ABDUSSATTAR SIDDIQI
COLLECTION.

No.

To,

The Directors,
INTERNATIONAL CARRIERS LTD.
32, Rampart, Row, Fort,
BOMBAY.

Gentlemen,

I/We send herewith a sum of Rs.______________ being a deposit of Rs. 5/- per share on______________ Ordinary Shares and/or Rs. 50/- per share on______________ 6% Preference Shares in the abovenamed company and request you to allot me/us the said number of shares on the terms of the Company's Memorandum and Articles of Association and I/We agree to accept the said shares or any smaller number that may be allotted to me/us and to pay the further instalment of Rs. 5/- per Ordinary share and/or Rs. 50/- per Preference share on allotment and I/We authorise you to register me/us as holder/holders of the shares allotted to me/us hereunder.